

SMĚRNICE RADY OLOMOUCKÉHO KRAJE

ze dne 22. 7. 2024 č. 7/2024

kterou se upravuje

Publikace a katalogizace otevřených dat (open data)

Rada Olomouckého kraje vydává svým usnesením č. UR/xxx/xx/2024 ze dne 22. 7. 2024 tuto směrnici:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Tato směrnice stanovuje jednotný postup při publikaci a katalogizaci otevřených dat Olomouckým krajem. Směrnice vymezuje základní pravidla, kompetence a odpovědnosti při publikaci a katalogizaci otevřených dat v podmínkách Olomouckého kraje.

Čl. 2

Základní pojmy

- (1) Otevřenými daty se rozumí informace¹ zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není povinným subjektem, který je zveřejňuje, omezen a které jsou evidovány v národním katalogu otevřených dat.
- (2) Strojově čitelným formátem se rozumí formát datového souboru s takovou strukturou, která umožňuje programovému vybavení snadno nalézt, rozpoznat a získat z tohoto datového souboru konkrétní informace, včetně jednotlivých údajů a jejich vnitřní struktury.
- (3) Otevřeným formátem se rozumí formát datového souboru, který není závislý na konkrétním technickém a programovém vybavení a je zpřístupněn veřejnosti bez jakéhokoli omezení, které by znemožňovalo využití informací obsažených v datovém souboru.

¹ podle zákona č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím

- (4) Datová sada je množina dat, vztahujících se k jednomu věcnému tématu. Datová sada je tvořena jednou nebo více distribucemi.
- (5) Distribucí datové sady se rozumí datový zdroj v podobě elektronického souboru nebo definovaného programového rozhraní (API), který zpřístupňuje datovou sadu nebo její část.
- (6) Metadaty se rozumí data popisující souvislosti, obsah a strukturu zaznamenaných informací a jejich správu v průběhu času.
- (7) Vlastníkem dat se rozumí odbor Krajského úřadu Olomouckého kraje, který data vytváří nebo generuje v rámci své činnosti.
- (8) Transformací dat se rozumí změna obsahu a struktury datové sady, např. anonymizace, agregace či jiná úprava původních dat (dále jen „transformace“).
- (9) Katalogem otevřených dat se rozumí softwarová aplikace, umožňující zobrazení, vytváření, úpravu, správu a případné rušení (zneplatnění) metadat. Katalog otevřených dat umožňuje metadata prezentovat v plném rozsahu uživatelům sítě Internet, včetně funkcionality vyhledávání a získání přehledového seznamu všech metadat.
- (10) Národním katalogem otevřených dat veřejné správy ČR (dále jen „NKOD“) se rozumí centrální katalog otevřených dat v ČR. NKOD je dostupný prostřednictvím Portálu veřejné správy ČR. NKOD obsahuje metadata o datových sadách, zveřejněných jednotlivými subjekty veřejné správy ČR, včetně odkazů ke stažení dat.
- (11) Lokálním katalogem otevřených dat (dále jen „LKOD“) se rozumí softwarová aplikace, implementovaná pro potřeby katalogizace otevřených dat Olomouckého kraje.
- (12) Publikačním plánem se rozumí seznam datových sad, které jsou plánované k publikaci v podobě otevřených dat.

Čl. 3

Obecná ustanovení

- (1) Při práci s otevřenými daty postupuje Olomoucký kraj v souladu s doporučeními, zveřejňovanými Digitální a informační agenturou pro práci s otevřenými daty.
- (2) Ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje odpovídá za řádnou implementaci procesu otevírání dat a stanovení jasných kompetencí a odpovědností v souladu s touto směrnicí.

Čl. 4

Poskytovatel dat

- (1) Poskytovatelem dat je Olomoucký kraj.

Čl. 5

Koordinátor otevírání dat

- (1) Koordinátorem otevírání dat je odbor kontroly.

(2) Koordinátor otevírání dat:

- a) připravuje návrh publikačního plánu,
- b) zveřejňuje a pravidelně aktualizuje schválený publikační plán,
- c) zpracovává návrhy datových sad k otevření ve spolupráci s Kurátory dat,
- d) poskytuje metodickou podporu Kurátorům dat při plnění povinností plynoucích z této směrnice,
- e) zajišťuje, že v LKOD nebudou zveřejněna data a datové sady, které podléhají ochraně osobních údajů, obsahují citlivé informace, utajované informace, obchodní tajemství, anebo jsou chráněné autorským právem, a data a datové sady, jejichž zveřejnění by bylo v rozporu s platnými právními předpisy,
- f) zajišťuje finální kontrolu formátu a struktury dat před publikací,
- g) zajišťuje publikaci datových sad a metadat v souladu se schváleným publikačním plánem,
- h) vyhodnocuje připomínky uživatelů otevřených dat a jejich případné zapracování do procesu zpracování datových sad v součinnosti s Kurátorem dat.

Čl. 6 **Kurátor dat**

(1) Kurátorem dat je odbor krajského úřadu, který je vlastníkem dat v dané oblasti.

(2) Kurátor dat:

- a) předává vhodné datové sady Koordinátorovi otevírání dat včetně poskytnutí dat v požadovaném datovém formátu,
- b) kontroluje správnost dat obsažených v datové sadě určené k otevření,
- c) poskytuje metadata Koordinátorovi otevírání dat,
- d) na pokyn Koordinátora dat provádí transformaci datových sad, např. anonymizaci, agregaci nebo jinou změnu struktury datových sad,
- e) spolupracuje na pravidelné aktualizaci publikovaných datových sad se Správcem katalogu otevřených dat.

(3) Kurátor dat poskytuje součinnost Koordinátorovi otevírání dat při:

- a) hledání a analýze vhodných datových sad k otevření,
- b) zpracování návrhů a umístění nových datových sad do publikačního plánu,
- c) procesu zveřejňování datových sad.

(4) Kurátor dat poskytuje součinnost Správci katalogu otevřených dat při:

- a) aktualizaci datových sad,
- b) transformaci nebo jiné úpravě datových sad,

- c) kontrole správnosti datových sad a metadat,
- d) tvorbě a aktualizaci metadat.

Čl. 7

Správce katalogu otevřených dat

- (1) Správcem katalogu otevřených dat je odbor kontroly.
- (2) Správce katalogu otevřených dat:
 - a) připravuje LKOD,
 - b) vytváří a spravuje metadata v LKOD,
 - c) provádí formální kontrolu metadat v LKOD a NKOD,
 - d) vkládá metadata a datové soubory do NKOD prostřednictvím LKOD,
 - e) spravuje metadata v NKOD prostřednictvím LKOD,
 - f) archivuje data a metadata uložená v LKOD.
- (3) Správce katalogu otevřených dat poskytuje součinnost IT specialistovi při:
 - a) zajištění výběru softwarového nástroje pro LKOD,
 - b) zajištění implementace LKOD,
 - c) zajištění registrace LKOD v NKOD.

Čl. 8

IT specialista

- (1) IT specialistou je odbor informačních technologií krajského úřadu.
- (2) IT specialista poskytuje technickou podporu a součinnost Koordinátorovi otevírání dat, Kurátorovi dat nebo Správci katalogu otevřených dat při plnění povinností plynoucích z této směrnice.
- (3) IT specialista ve spolupráci se Správcem katalogu otevřených dat zajišťuje:
 - a) výběr softwarového nástroje pro LKOD,
 - b) implementaci LKOD,
 - c) registraci LKOD v NKOD,
 - d) instalaci a provoz LKOD.

Čl. 9

Publikace a katalogizace otevřených dat

- (1) Tvorba publikačního plánu.
 - 1.1 Koordinátor otevírání dat ve spolupráci s Kurátory dat navrhuje datové sady k otevření.

1.2 Koordinátor otevírání dat ve spolupráci s Kurátory dat, případně i IT specialistou, provádí analýzu dat pro potřeby sestavení publikačního plánu, která zahrnuje:

- a) popis datových sad dle čl. 10 odst. 2 této směrnice, včetně návrhu podmínek užití jednotlivých datových sad,
- b) ověření, že publikace datových sad bude v souladu s platnou legislativou ČR.

1.3 Koordinátor otevírání dat ve spolupráci se Správcem katalogu otevřených dat rozhoduje o stupni otevřenosti dat, formátech publikace dat a způsobu katalogizace otevřených dat.

(2) Zveřejnění datové sady v otevřené podobě

2.1 Koordinátor otevírání dat ve spolupráci s Kurátorem dat:

- a) stanovují maximální možný rozsah publikovaných dat,
- b) ověřují kvalitu datové sady, zejména z hlediska úplnosti, konzistence a správnosti dat,
- c) provádějí případnou transformaci dat a určují optimální technické zajištění publikace datové sady,
- d) navrhnou změny ve struktuře datové sady tak, aby data byla vhodně strukturovaná pro publikaci v cílovém formátu,
- e) specifikují požadavky na kvalitu dat,
- f) navrhnou opatření pro zvýšení kvality datové sady na úroveň specifikovaných požadavků na kvalitu dat,
- g) navrhnou obsah metadat.

2.2 Koordinátor otevírání dat provádí přípravu datové sady k publikaci, zahrnující:

- a) návrh a implementaci převodu dat do cílového formátu,
- b) technické zajištění publikace, zejména transformace datové sady a převod datové sady do cílového formátu,
- c) kontrolu transformace a kvality datové sady,
- d) přípravu metadat.

2.3 Koordinátor otevírání dat provádí finální kontrolu formátu a struktury datové sady a metadat před zveřejněním.

2.4 Koordinátor otevírání dat ve spolupráci se Správcem katalogu otevřených dat provádějí zveřejnění a katalogizaci datové sady, zahrnující zejména:

- a) předání datových souborů s metadaty Správci katalogu otevřených dat,
- b) předání datového souboru s otevřenými datovými sadami k publikaci,

- c) ověření správnosti a klasifikace metadat, včetně jejich případné opravy,
 - d) zajištění zaevidování datové sady v NKOD.
- (3) Správa LKOD je prováděna Správcem katalogu otevřených dat ve spolupráci s IT specialistou dle čl. 7 a 8 této směrnice.

Čl. 10

Publikační plán

- (1) Publikační plán schvaluje hejtman Olomouckého kraje, nebo jím zmocněný člen Rady Olomouckého kraje.
- (2) Publikační plán obsahuje seznam datových sad, které jsou plánované k publikaci v podobě otevřených dat. Pro každou datovou sadu jsou zejména uvedeny:
 - a) název datové sady,
 - b) popis datové sady,
 - c) kurátor dat zodpovědný za správnost datové sady,
 - d) periodicita aktualizace datové sady,
 - e) podmínky užití datové sady,
 - f) plánovaný termín první publikace datové sady.
- (3) Publikační plán je průběžně aktualizován, nejméně však jedenkrát ročně.
- (4) Publikační plán je zveřejněn na Datovém portálu Olomouckého kraje „Data OK“ (www.dataok.cz).

Čl. 11

Katalog otevřených dat

- (1) Všechna publikovaná otevřená data Olomouckého kraje musí být katalogizována v NKOD.
- (2) Pro zajištění snadnějšího přístupu k otevřeným datům Olomouckého kraje je na Datovém portálu Olomouckého kraje „Data OK“ (www.dataok.cz), veřejně zpřístupněn katalog otevřených dat, který plní funkci lokálního katalogu otevřených dat.

Čl. 12

Účinnost

Tato směrnice nabývá účinnosti dne 22. 7. 2024.